

PATVIRTINTA
Šiaulių rajono savivaldybės
administracijos direktoriaus
2018 m. gruodžio 13 d.
įsakymu Nr. A-1732

ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS PASIRENGIMO GRIPO PANDEMIJAI VEIKSMŲ PLANAS

1. Šiaulių rajono savivaldybės pasirengimo gripo pandemijai veiksmų planas (toliau – Planas) nustato būtinus veiksmus ir priemones, kurias privaloma taikyti gripo pandemijos pavojaus ir gripo pandemijos periodais Šiaulių rajone.

2. Planas parengtas vadovaujantis Pasaulio sveikatos organizacijos (toliau – PSO) rekomendacijomis, Pasirengimo gripo pandemijai plano rengimo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. V-141, Pasirengimo gripo pandemijai veiksmų plano pagal pandemijos etapus, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. V-106, Pasirengimo gripo pandemijai 2016–2018 metų veiksmų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. balandžio 15 d. įsakymu Nr. V-501, nuostatomis, pagrįstais turimais duomenimis apie ankstesnes gripo pandemijas ir teoriniu matematiniu prognozavimo modeliavimu, paremtu tam tikromis planavimo prielaidomis.

3. **Plano tikslas** – numatyti priemones, galinčias stabdyti gripo viruso atmainos plitimą, sumažinti susirgimų gripu atvejų, hospitalizacijų ir mirčių skaičių, užtikrinti būtinų paslaugų teikimą visuomenei gripo pandemijos metu ir sumažinti sukeliama žalą žmonių sveikatai, ekonominiams ir socialiniams nuostoliams Šiaulių rajono savivaldybės gyventojams.

4. Plano uždaviniai:

4.1. pasirengti galimai gripo pandemijai Šiaulių rajono lygiu bei numatyti neatidėliotinas ir perspektyvines priemones;

4.2. stiprinti gripo epidemiologinę priežiūrą;

4.3. plėtoti ir stiprinti tarpžinybinį bendradarbiavimą ir koordinavimą gripo pandemijos metu;

4.4. užtikrinti aprūpinimą medicininėmis ir nemedicininėmis priemonėmis, tinkamą jų ir bendrųjų prevencijos priemonių naudojimą gripo pandemijos metu;

4.5. užtikrinti tarnybų, būtinų viešajam saugumui palaikyti ir būtiniesiems visuomenės poreikiams tenkinti, funkcionavimą gripo pandemijos metu.

5. Statistikos departamento duomenimis, Šiaulių rajono savivaldybėje 2018 m. pradžioje gyveno 41 209 gyventojai. Rajono gyventojų amžiaus struktūroje 65 m. amžiaus ir vyresnių žmonių dalis sudaro 20 proc.

6. Šiaulių rajone kasmet sezoniniu gripu persergera nuo 200 iki 1500 (0,4–3 proc.) gyventojų. Apie 70 proc. susirgusiųjų – vaikai iki 18 metų. Gripo epidemija dažniausiai registruojama gruodžio–kovo mėnesiais ir trunka 2–5 savaites.

7. 2009 m. gripo atžvilgiu pasaulyje buvo išskirtiniai tuo, kad pasaulyje buvo paskelbtas šeštasis gripo pandemijos etapas. Pandemijos metu išplito naujo tipo gripo virusas A(H1N1), prieš kurį žmonės neturėjo imuniteto. A(H1N1) virusas dominavo, lyginant su sezoninio gripo virusais, sunkiausiomis ligos formomis sirgo jauni žmonės.

8. 2009 m. Šiaulių rajone užregistruota 3,3 karto daugiau gripo atvejų nei prieš tai buvusį gripo sezoną (1 438 atv., iš jų 980 atv. 0–17 m. amžiaus). Sergamumo gripu ir ūminėmis viršutinių kvėpavimo takų infekcijomis pakilimas tiek Lietuvoje, tiek ir Šiaulių rajone prasidėjo kur kas anksčiau nei įprastai sergant sezoniniu gripu. Šiaulių mieste užregistruotas vienas mirties atvejis nuo pandeminio gripo sukeltų komplikacijų, tačiau Šiaulių rajone mirties atvejų neužregistruota.

9. Gripo pandemija gali kilti kas 10–50 metų. Dažniausiai pandeminis gripo virusas atsiranda staiga, sergamumas per 2–3 savaites pasiekia aukščiausią lygį, suserga iki 50 proc. populiacijos (pagyvenusių ir kitų rizikos grupių asmenų – net 80 proc.). Dėl glaudžių tarptautinių ryšių ir išplėto to transporto priemonių tinklo pandeminis gripo virusas greitai išplinta visame pasaulyje.

10. Prognozuojama, kad Šiaulių rajone gripo pandemijos metu gripu ir ūminėmis viršutinėmis kvėpavimo takų infekcijomis susirgs apie 12 362 gyventojai. Klinikinių konsultacijų reikės 6 181 ligoniui, hospitalizuoti bus 124 asmenys. 19 ligonių (15 proc. nuo hospitalizuotųjų) reikės reanimacinio gydymo. Per visą pandemijos laikotarpį gali mirti 46 Šiaulių rajono gyventojai. Hospitalizuotų asmenų 7–10 dienų gydymui reikės apie 124 stacionarinių lovų. Bendras pandeminio gripo vakcinų, reikalingų paskiepyti prioritetinių rizikos grupių asmenims, poreikis Šiaulių rajone yra apie 12 tūkst. vakcinos vienetų (30 proc. visos populiacijos). Bendras antivirusinių vaistų poreikis Šiaulių rajone siekia taip pat apie 12 tūkst. gydymo kursų vienetų.

11. Daugelyje įstaigų, įmonių kas ketvirtas darbuotojas nedirbs 5–8 dienas apie 3 mėnesius. Mokyklose ir kitose uždaroje bendruomenėse gripas plis greičiau, o tai gali nulemti poreikį uždaryti mokyklas. Nedarbingumo atvejų skaičių padidins darbuotojų poreikis pasirūpinti šeimos nariais.

12. Siekiant apsaugoti nuo gripo ir jo sukiamų komplikacijų, rizikos grupėms priklausančių asmenų skiepijimas sezoninio gripo vakcina yra viena svarbiausių pasirengimo gripo pandemijai priemonių.

13. 2017–2018 m. gripo sezonu skiepijimo sezoninio gripo vakcina apimtys Šiaulių rajone išliko žemos (3,1 proc.). Šiaulių rajono asmens sveikatos priežiūros įstaigos sezonine gripo vakcina paskiepjo 1 280 asmenų. Daugiausia valstybės lėšomis finansuojamos sezoninio gripo vakcinos Šiaulių rajone įskiepyta vyresniems nei 65 metų amžiaus asmenims – 60,1 proc. Iš valstybės finansuojama sezoninio gripo vakcina paskiepytų asmenų 54,5 proc. sudarė asmenys, sergantys lėtinėmis ligomis, 5,2 proc. sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojai ir 2,7 proc. asmenys, gyvenantys socialinės globos ir slaugos įstaigose.

14. Pagrindinės gripo pandemijos poveikio kryptys Šiaulių rajone: sveikatos, paslaugų, švietimo ir kultūros bei socialiniai sektoriai, darbo rinka, ekonomika.

15. Siekiant, kad gripo pandemijos metu galimi žmonių sveikatos nuostoliai Šiaulių rajone būtų kuo mažesni, šiame plane numatomi skubūs ir būtini veiksmai bei priemonės, kurios bus taikomos atsižvelgiant į gripo pandemijos lygius.

16. Plano įgyvendinimo priemonės tarppandeminiu laikotarpiu pradedamos nedelsiant vykdyti Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktoriui patvirtinus Planą, o priemonės, kurios numatytos pandemijos laikotarpiu, įgyvendinamos neterminuotai PSO oficialiai paskelbus gripo pandemijos pradžią (pasirengimo gripo pandemijai priemonių planas pagal etapus pateiktas 1 priede).

17. Planavimas ir koordinavimas, situacijos stebėjimas ir vertinimas, prevencija ir lokalizavimas, sveikatos sistemos atsakas, visuomenės informavimas ir keitimasis informacija tarp institucijų būtini per visus gripo pandemijos etapus. Jie turi būti svarstomi kiekvieną kartą, kai pereinama į kitą etapą.

18. Tarppandeminiu ir pandeminiu periodu institucijos stebi, vertina, vykdo nuolatinę epidemiologinę priežiūrą Šiaulių rajone, vadovaujantis patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. V-58 „Dėl gripo ir ūminių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų epidemiologinės priežiūros taisyklių patvirtinimo“.

19. Asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimus ir ypatumus kilus gripo pandemijai nustato Asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo kilus gripo pandemijai tvarkos aprašas (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. vasario 26 d. įsakymas Nr. V-140 „Dėl Asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo kilus gripo pandemijai tvarkos aprašo patvirtinimo“).

20. Gripo pandemijos metu visos socialinės ir kitos gyvybiškai svarbios tarnybos (komunalinės, priešgaisrinės apsaugos, teisėsaugos ir kt.) privalo užtikrinti paslaugų teikimą, vadovaudamosi parengtais ir patvirtintais įstaigų ekstremalių situacijų valdymo planais, juose

numatant įstaigos veiklą gripo pandemijos metu, būtinų priešepideminių priemonių taikymą, asmens apsaugos priemonių atsargų užtikrinimą ir kt.

21. Šiaulių apskrities valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, vykdydama gripo (A(H5N1) ir kitų naujų gripo viruso atmainų) infekcijos epizootologinę priežiūrą, bendradarbiauja su Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Šiaulių departamentu (toliau- NVSC), teikia informaciją apie paukščių ir kitų naujų gripo viruso atmainų epizootinę situaciją, pasirengimą galimam gripo protrūkiui gyvūnų tarpe, likviduoja susiformavusius protrūkius, informuoja visuomenę per visuomenės informavimo priemones Šiaulių apskrities lygiu.

22. Suaugę Šiaulių rajono gyventojai, sergantys pandeminiu gripu, hospitalizuojami VšĮ Respublikinėje Šiaulių ligoninėje, vaikai, sergantys gripu, gydomi Moters ir vaiko klinikos Priėmimo skubios diagnostikos ir intensyvios slaugos, Vaikų ligų skyriuose bei sunkios būklės pacientai gydomi Vaikų intensyvios terapijos skyriuje. Esant dideliame sergančiųjų skaičiui ligoniai nukreipiami į VšĮ Kuršėnų ligoninę (žr. 2 priedą). Galimybė stacionarizuoti sergančius gripu ligonius minėtose įstaigoje turi būti suderinta iš anksto su atsakingais asmenimis, už tai atsakinga siunčianti sveikatos priežiūros įstaiga.

23. Kilus gripo pandemijai, asmens apsaugos priemonių naudojimas – viena pagrindinių priemonių, galinčių apsaugoti nuo ūminių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų bei gripo. Asmens apsaugos priemonės naudojamos visuose pasirengimo gripo pandemijai etapuose ir lygiuose.

24. Gripo pandemijos pradžioje, kai pandeminio gripo vakcinos dar nėra, naudoti gripo profilaktikai ir gydymui skirtus antivirusinius vaistus (žr. 4 priedą).

25. Skiepėjimai pandeminio gripo vakcina atliekami Šiaulių rajono asmens sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose licenciją vykdyti šią veiklą (žr. 2 priedą).

26. Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktorius, kitų valstybinių institucijų ir įstaigų vadovai paskiria darbuotojus, atsakingus už informacijos apie būtinąsias gripo profilaktikos priemones, sveikatos priežiūros paslaugų teikimo tvarką gripo pandemijos metu nuolatinį informavimą žiniasklaidai ir visuomenei.

27. NVSC Šiaulių departamentas atsakingas už sergamumo gripu duomenų registravimą ir apskaitą bei informacijos apie epidemiologinę gripo pandemijos situaciją Šiaulių rajone teikimą teisės aktų nustatyta tvarka bei visoms suinteresuotoms institucijoms.

28. Visuomenės informavimui apie gripo pandemiją turi būti panaudotos visos įmanomos informavimo priemonės ir šaltiniai (televizija, radijas, spauda, internetas ir t. t.).

29. Šiaulių rajono savivaldybės administracija, atsižvelgdama į Plano atsakingų vykdytojų pateiktas pastabas ir pasiūlymus bei per žinybines pratybas išaiškėjusias problemas, kasmet organizuoja Plano koregavimą.

30. Plano vykdymas yra neterminuotas, jo priemonių (žr. 1 priedą) vykdymo koordinavimą atlieka ir metodinį vadovavimą užtikrina NVSC Šiaulių departamentas.

ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS PASIRENGIMO GRIPŲ PANDEMIJAI PRIEMONIŲ PLANAS PAGAL GRIPŲ PANDEMIJOS ETAPUS

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingi vykdytojai	Pastabos
TARPPANDEMINIS PERIODAS			
1 ETAPAS			
Naujas gripo viruso potipis žmonėms nenustatytas. Gripo viruso potipis, sukeliantis sezoninį gripą, plinta tarp žmonių, gali būti nustatomas ir gyvūnams.			
PLANAVIMAS IR KOORDINAVIMAS			
1.	Parengti Šiaulių rajono savivaldybės pasirengimo gripo pandemijai planą (toliau – Planas) ir jį susieti su Šiaulių rajono savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo planu bei reguliariai jį atnaujinti.	Šiaulių rajono savivaldybės administracija (toliau – ŠRSA)	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. vasario 26 d. įsakymas Nr. V-141 „Dėl Valstybės valdymo institucijų, įstaigų, apskričių administracijų, savivaldybių ir kitų asmenų pasirengimo gripo pandemijai planų (priemonių planų) rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – įsakymas Nr. V-141) Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. vasario 12 d. įsakymo Nr. V-106 „Dėl Pasirengimo gripo pandemijai veiksmų plano pagal gripo pandemijos etapus patvirtinimo“ (toliau – įsakymas Nr. V-106) 3 punktas.
2.	Supažindinti su planu visas Šiaulių rajone esančias institucijas, kurių veikla ir vykdomos funkcijos neatsiejamos gripo pandemijos metu.	ŠRSA	Asmens sveikatos priežiūros įstaigas, socialinės globos ir rūpybos įstaigas, kitas sveikatos sektoriui priklausančias įstaigas, būtinuosius visuomenės poreikius užtikrinančios tarnybas, priešgaisrines tarnybas, viešosios policijos tarnybas, kultūros, meno, švietimo, sporto organizatorius, prekybininkus ir kt.
3.	Organizuoti žinybines pasirengimo gripo pandemijai pratybas pagal parengtą Planą.	ŠRSA, Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų komisija (toliau – ESK)	Už pratybų rezultatų panaudojimą Plano tobulinimui ir pasirengimo gripo pandemijai gerinimą atsakinga ŠRSA: įsakymo Nr. V-106 5 punktas, įsakymo Nr. V-141 26 punktas.

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingi vykdytojai	Pastabos
4.	Sukaupti būtinųjų asmens apsaugos priemonių, skirtų apsisaugoti nuo kvėpavimo takų virusinių infekcijų (peržiūrėti sukauptas), atsargas bei numatyti jų paskirstymą (aprupinti ASPĮ), atsiradus tokiam poreikiui.	ŠRSA	Įsakymo Nr. V-106 9 ir 33 punktai, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. liepos 31 d. įsakymas Nr. V-719 „Dėl Būtinųjų asmens apsaugos priemonių, skirtų apsisaugoti nuo kvėpavimo takų virusinių infekcijų, sąrašo patvirtinimo“ (toliau – įsakymas Nr. V-719).
5.	Koordinuoti asmens sveikatos priežiūros įstaigų (toliau – ASPĮ) ir kitų gyvybiškai svarbių įstaigų pasirengimo gripo pandemijai plano įgyvendinimą.	ŠRSA Savivaldybės gydytojas, civilinės saugos specialistas	Įsakymo Nr. V-141 22.3 papunktis.
6.	Užtikrinti ASPĮ asmeninių apsaugos priemonių darbuotojams bei pacientams atsargų įsigijimą.	Šiaulių rajono ASPĮ	
7.	Numatyti įstaigų pasirengimo gripo pandemijai planuose asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų personalą, kuris bus mobilizuotas darbui nustačius naujo gripo viruso potipį šalyje ir užtikrinti jo apmokymą.	Šiaulių rajono ASPĮ, NVSC Šiaulių departamentas	Įsakymo Nr. V-106 6 punktas, įsakymo Nr. V-141 14.3 punktas.
8.	Parengti tarnybų, kurių veikla gripo pandemijos metu turi būti vykdoma nepertraukiamai, pasirengimo gripo pandemijai planus.	Gyvybiškai svarbios tarnybos (komunalinės, priešgaisrinės apsaugos, teisėsaugos ir kt.)	Planai turi būti suderinti su Šiaulių rajono pasirengimo gripo pandemijai veiksmų planu.
9.	Sudaryti (patikslinti) Šiaulių rajone esančių įstaigų ir įmonių, kurių veiklos tęstinumas ir funkcijų vykdymas yra gyvybiškai svarbus, siekiant užtikrinti viešąjį saugumą ir patenkinti būtinuosius visuomenės poreikius, sąrašą bei įvertinti turimus išteklius ir pajėgumus, reikalingus gripo pandemijai valdyti ar lokalizuoti.	ŠRSA	
SITUACIJOS STEBĖJIMAS IR VERTINIMAS			
10.	Vykdyti nuolatinę gripo ir ūminių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų epidemiologinę priežiūrą.	NVSC Šiaulių departamentas, Šiaulių rajono ASPĮ	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. sausio 20 d. įsakymas Nr. V-58 „Dėl gripo ir ūminių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų epidemiologinės priežiūros taisyklių patvirtinimo“ (toliau – įsakymas V-58).
11.	Teikti informaciją apie gripo sukeltas komplikacijas ir mirties atvejus teisės aktų nustatyta tvarka.	NVSC Šiaulių departamentas, Šiaulių rajono ASPĮ	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. gegužės 28 d. įsakymas Nr. V-397 „Dėl skubios informacijos apie užkrečiamąsias ligas teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – įsakymas V-397), įsakymo Nr. V-58 6.3 papunktis.

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingi vykdytojai	Pastabos
12.	Vykdyti gripo epidemiologinę priežiūrą, paremtą pasirinktine klinicine virusologine diagnostika.	NVSC Šiaulių departamentas, Šiaulių rajono ASPI	Įsakymo Nr. V-58 13 punktas, 16.1 papunktis.
13.	Analizuoti paukščių ar gyvūnų gripo epizootinę situaciją pasaulyje ir Europoje, siekiant laiku ir tinkamai organizuoti paukščių ar gyvūnų gripo tarp gyvūnų prevencijos ir kontrolės priemones.	Šiaulių valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – ŠVMVT)	Jeigu pandemiją sukeltų paukščių gripo ar kitas gyvūnų gripo virusas.
14.	Organizuoti ir koordinuoti paukščių ar gyvūnų gripo priežiūrą gyvūnų populiacijoje, siekiant nustatyti didelio ir mažo patogeniškumo paukščių ar gyvūnų gripo virusus.	ŠVMVT	Jeigu pandemiją sukeltų paukščių gripo ar kitas gyvūnų gripo virusas.
15.	Gavus LR SAM informaciją apie gripo epidemiologinę situaciją pasaulyje, Europos Sąjungos šalyse narėse ir kitose kaimyninėse valstybėse bei atitinkamai koreguoti pasirengimo gripo pandemijai planuose numatytas priemones.	ŠRSA, NVSC Šiaulių departamentas, ASPI vadovai	
PREVENCIJA IR LOKALIZAVIMAS			
16.	Vykdyti rizikos grupių asmenų vakcinaciją, siekiant panaudoti visas už valstybės lėšas įsigytas sezoninio gripo vakcinas.	Šiaulių rajono ASPI	
17.	Koordinuoti rizikos grupių asmenų skiepijimą sezonine gripo vakcina.	NVSC Šiaulių departamentas	Informaciją apie vakcinų sunaudojimą ASPI pateikia NVSC.
18.	Užtikrinti gyvybiškai svarbių tarnybų darbuotojų skiepijimą sezonine gripo vakcina darbdavio lėšomis.	Gyvybiškai svarbios tarnybos	Gyvybiškai svarbių tarnybų (valstybės valdymo, komunalinės, priešgaisrinės apsaugos, teisėsaugos ir kt.).
19.	Įvertinti pandeminio gripo vakcinų poreikį pagal ASPI ir gyvybiškai svarbių tarnybų, veikiančių savivaldybės teritorijoje, pateiktus duomenis.	ŠRSA savivaldybės gydytojas, civilinės saugos specialistas, NVSC Šiaulių departamentas	
20.	Įvertinti galimas pandeminio gripo vakcinų logistikos problemas (vakcinų sandėliavimas, saugojimo sąlygų („šalčio grandinės“) užtikrinimas, paskirstymo pajėgumai, vakcinacijos centrų organizavimas, aprūpinimas personalu).	ŠRSA, NVSC Šiaulių departamentas, Šiaulių rajono ASPI	
21.	Teikti siūlymą Šiaulių rajono savivaldybės administracijai dėl gripo epidemijos paskelbimo ir atšaukimo.	NVSC Šiaulių departamentas	Šiaulių rajono savivaldybės gripo profilaktikos ir epidemijos kompleksinių priemonių planas Įsakymo Nr. V-58 7.2 papunktis.
SVEIKATOS SISTEMOS ATSAKAS			

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingi vykdytojai	Pastabos
22.	Parengti ir peržiūrėti sveikatos priežiūros įstaigų veiklos ekstremalioms situacijoms planus ir papildyti veiklos dalimi apie gripo pandemijos priemones.	Šiaulių rajono ASPI	Planai turi būti suderinti su įstaigos steigėju.
23.	Organizuoti ASPI darbuotojams seminarus susirgimų, sukeltų naujo potipio gripo viruso atmainų, ir pandemijos valdymui.	NVSC Šiaulių departamentas	
24.	Atsakingų, už informacijos apie gripo pandemijos situaciją teikimą teisės aktų nustatyta tvarka, darbuotojų ir jų kontaktų peržiūra.	Šiaulių rajono ASPI, NVSC Šiaulių departamentas	
25.	Užtikrinti ASPI asmeninių apsaugos priemonių darbuotojams ir pacientams atsargų įsigijimą.	Šiaulių rajono ASPI	Poreikis turi būti suderintas su įstaigų steigėjais.
26.	Koordinuoti antivirusinių vaistų poreikį ir apskaitą Šiaulių rajone.	ŠRSA savivaldybės gydytojas	LR sveikatos apsaugos ministro 2006 m. rugpjūčio 8 d. įsakymas Nr. V-681 „Dėl gyventojų grupių, kurioms gripo pandemijos metu prioriteto tvarka turi būti skiriami valstybės biudžeto lėšomis įsigyti antivirusiniai vaistai, nustatymo“, žr. 3 priedą.
27.	Užtikrinti ASPI antivirusinių vaistų darbuotojams ir pacientams atsargų įsigijimą.	Šiaulių rajono ASPI	
VISUOMENĖS INFORMAVIMAS IR KEITIMASIS INFORMACIJA			
28.	Numatyti visuomenės informavimo tvarką, siekiant užtikrinti adekvatų visuomenės informavimą gripo pandemijos atveju.	ŠRSA	
29.	Keistis informacija tarp institucijų vietos ir nacionaliniu lygiais.	ŠRSA, NVSC Šiaulių departamentas	
30.	Rengti ir teikti patikimą informaciją apie sergamumo gripu ir ŪVKTI epideminę situaciją bei taikomų profilaktikos priemonių būtinumą įvairioms tikslinėms grupėms (spaudai, radijui, televizijai, sveikatos priežiūros specialistams, rizikos grupėms ir t. t.).	NVSC Šiaulių departamentas	Įsakymo Nr. V-58 7.4 papunktis.
2 ETAPAS Naujo potipio gripo virusas žmonėms nenustatytas, tačiau plintantis gyvūnų gripo viruso potipis kelia žmonėms grėsmę			
PLANAVIMAS IR KOORDINAVIMAS			
31.	Peržiūrėti, prireikus atnaujinti Šiaulių rajono savivaldybės ir	ŠRSA, NVSC Šiaulių	Įsakymo Nr. V-141 25 punktas.

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingi vykdytojai	Pastabos
	suinteresuotų institucijų pasirengimo gripo pandemijai planus.	departamentas, įstaigos	
32.	Koordinuoti ASPI pasirengimą gripo pandemijai.	ŠRSA savivaldybės gydytojas	
33.	Vertinti pasirengimą gripo pandemijai savivaldybės lygiu pagal PSO pasirengimo gripo pandemijai rekomendacijas, nustatyti trūkumus ir juos pašalinti.	ŠRSA	
34.	Organizuoti pratybas pagal parengtą pasirengimo gripo pandemijai planą, panaudoti mokymų rezultatus tobulinant planą ir gerinti pasirengimą gripo pandemijai.	ŠRSA, ESK, NVSC Šiaulių departamentas	
35.	Peržiūrėti ir atnaujinti antivirusinių vaistų, asmeninių apsaugos priemonių, laboratorinės diagnostikos ir kitų priemonių atsargų rezervą, jų paskirstymą.	Šiaulių rajono ASPI, ŠRSA savivaldybės gydytojas	
36.	Reguliariai mokyti personalą, kuris bus mobilizuotas, kai bus nustatytas naujas gripo potipis.	Šiaulių rajono ASPI	
SITUACIJOS STEBĖJIMAS IR VERTINIMAS			
37.	Vykdyti ir koordinuoti gripo epidemiologinę priežiūrą žmonių ir gyvūnų populiacijose.	NVSC Šiaulių departamentas, ŠVMVT	
38.	Teikti informaciją apie gripo sukeltas komplikacijas ir mirties atvejus teisės aktų nustatyta tvarka.	NVSC Šiaulių departamentas, Šiaulių rajono ASPI	
39.	Vykdyti gripo epidemiologinę priežiūrą, paremtą pasirinktine klinikine – virusologine diagnostika.	NVSC Šiaulių departamentas, Šiaulių rajono ASPI	Įsakymo Nr. V-58
40.	Įvertinti vakcinacijos nuo sezoninio gripo mastą Šiaulių rajone, siekti PSO nustatytų rekomenduojamų skiepijų apimčių.	NVSC Šiaulių departamentas, Šiaulių rajono ASPI	
41.	Vadovautis Europos Komisijos, Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro bei PSO informaciją ir rekomendacijas apie epidemiologinę situaciją pasaulyje, atitinkamai koreguoti Šiaulių rajono savivaldybės pasirengimo gripo pandemijai plane numatytas priemones.	ŠRSA, NVSC Šiaulių departamentas	
PREVENCIJA IR LOKALIZAVIMAS			
42.	Kaupti antivirusinių vaistų, asmeninių apsaugos priemonių atsargas.	Šiaulių rajono ASPI, ŠRSA savivaldybės gydytojas	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. sausio 22 d. įsakymo Nr. V-31 „Dėl Antivirusinių vaistų paskirstymo ir vartojimo stebėsenos aprašo patvirtinimo“ (toliau – įsakymo Nr. V-31) 5–8 punktai.

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingi vykdytojai	Pastabos
43.	Užtikrinti paukščių ar gyvūnų gripo prevencijos, kontrolės ir likvidavimo priemonių taikymą.	ŠVMVT	Jeigu pandemiją sukeltų paukščių gripo ar kitas gyvūnų gripo virusas.
44.	Atnaujinti vakcinų nuo pandeminio gripo panaudojimo sąrašus, pagal SAM nustatytas grupes, kurios prioriteto tvarka būtų skiepijamos.	Šiaulių rajono ASPI ir gyvybiškai svarbios tarnybos	Gyvybiškai svarbių tarnybų (valstybės valdymo, komunalinės, priešgaisrinės apsaugos, teisėsaugos ir kt.) sąrašus tvirtina Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktorius.
45.	Atnaujinti pandeminio gripo vakcinų poreikį Šiaulių rajone.	NVSC Šiaulių departamentas	
46.	Parengti ir išplatinti rekomendacijas keliautojams, siekiant mažinti užsikrėtimo naujo gripo viruso potipiu riziką.	NVSC Šiaulių departamentas	
SVEIKATOS SISTEMOS ATSAKAS			
47.	Vertinti ASPI pasirengimą gripo pandemijai (ligonių izoliacija, gydymas, priešepideminių priemonių taikymas ir pan.) savivaldybės lygiu pagal PSO pasirengimo gripo pandemijai rekomendacijas, nustatyti trūkumus ir juos pašalinti.	ŠRSA savivaldybės gydytojas	
48.	Nustatyti ir likviduoti sezoninio gripo protrūkius.	NVSC Šiaulių departamentas	
49.	Įvertinti medicinos personalo vakcinacijos sezoninio gripo vakcina apimtį.	Šiaulių rajono ASPI, NVSC Šiaulių departamentas	
50.	Vertinti ASPI darbuotojų pasirengimą teikti sveikatos priežiūros paslaugas nustačius pavienius Naujo gripo viruso potipio atvejus ir esant gripo pandemijai.	Šiaulių rajono ASPI	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. vasario 26 d. įsakymas Nr. V-140 „Dėl Asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo kilus gripo pandemijai tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – įsakymas Nr. V-140).
VISUOMENĖS INFORMAVIMAS IR KEITIMASIS INFORMACIJA			
51.	Keisti informacija tarp sveikatos priežiūros, ne sveikatos priežiūros institucijų Šiaulių rajono savivaldybės lygiu.	ŠRSA, NVSC Šiaulių departamentas, Šiaulių rajono ASPI, gyvybiškai svarbios tarnybos	
52.	Teikti patikimą informaciją sveikatos priežiūros specialistams ir visuomenei apie naujo gripo viruso potipio plitimą gyvūnų populiacijose ir riziką žmonėms.	NVSC Šiaulių departamentas, ŠVMVT	
53.	Parengti ir išplatinti informacinę medžiagą visuomenei,	NVSC Šiaulių departamentas,	

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingi vykdytojai	Pastabos
	rizikos grupėms ir žiniasklaidai. Skelbti patikimą informaciją apie epideminę situaciją, grėsmę ir planuojamas priemones.	ŠRSA	
GRIPŲ PANDEMIJOS PAVOJAUS PERIODAS			
3 ETAPAS			
Žmonėms nustatytas naujo potipio viruso sukeltas gripas, tačiau neįrodyta, kad šiuo virusu žmogus gali užsikrėsti nuo žmogaus			
PLANAVIMAS IR KOORDINAVIMAS			
54.	Įvertinti epidemiologinės ir epizootologinės priežiūros sistemų gebėjimą laiku nustatyti naują gripo viruso potipį žmonių ir gyvūnų populiacijose.	NVSC Šiaulių departamentas, ŠVMVT	Jeigu pandemiją sukeltų paukščių gripo ar kitas gyvūnų gripo virusas.
55.	Įvertinti Šiaulių rajono sveikatos priežiūros sistemos pasirengimą valdyti pirmuosius naujo gripo viruso potipio sukeltus susirgimų atvejus ir protrūkius.	ŠRSA savivaldybės gydytojas	
56.	Organizuoti ir koordinuoti paukščių ar gyvūnų gripo priežiūrą, siekiant nustatyti didelio ir mažo patogeniškumo paukščių ar gyvūnų gripo virusą.	ŠVMVT	Jeigu pandemiją sukeltų paukščių gripo ar kitas gyvūnų gripo virusas.
SITUACIJOS STEBĖJIMAS IR VERTINIMAS			
57.	Sustiprinti gripo epidemiologinės priežiūros ir protrūkių išaiškinimą žmonių ir gyvūnų populiacijose.	NVSC Šiaulių departamentas, ŠVMVT	Jeigu pandemiją sukeltų paukščių gripo ar kitas gyvūnų gripo virusas.
58.	Užtikrinti gripo epidemiologinės priežiūros, paremtos pasirinktine klinikine-virusologine diagnostika, vykdymą visus metus.	NVSC Šiaulių departamentas, Šiaulių rajono ASPI	Įsakymo Nr. V-58 10, 11 punktai.
59.	Teikti skubią informaciją Užkrečiamųjų ligų ir AIDS centrui (toliau – ULAC) apie patvirtintą žmogaus užsikrėtimo nauju gripo viruso potipiu atvejį.	ASPI, NVSC Šiaulių departamentas	
PREVENCIJA IR LOKALIZAVIMAS			
60.	Įvertinti antivirusinių vaistų ir vakcinų atsargas, jų tinkamumą, paskirstymą, pervežimo ir tiekimo tvarką.	ŠRSA savivaldybės gydytojas, ASPI	Įsakymo Nr. V-31.
61.	Įvertinti kitų išteklių poreikį siekiant nustatyti ir valdyti naujo gripo viruso potipio sukeltus gripo atvejus.	ŠRSA savivaldybės gydytojas, NVSC Šiaulių departamentas, Šiaulių rajono ASPI	
62.	Koordinuoti sveikatos sektoriaus ir kitų žinybų veiklą, nustačius naujo gripo viruso potipio sukeltus gripo atvejus.	ŠRSA, NVSC Šiaulių departamentas	
SVEIKATOS SISTEMOS ATSAKAS			

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingi vykdytojai	Pastabos
63.	Įvertinti ASPI pasirengimo gripo pandemijai planus, atkreipiant dėmesį į ligonių srautų valdymą.	ŠRSA savivaldybės gydytojas	Įsakymo Nr. V-140.
64.	Organizuoti tarpžinybinio pasirengimo gripo pandemijai pratybas, imituojant situaciją, kai nustatomi grupiniai susirgimai pandeminiu gripu.	ŠRSA ESK	
65.	Užtikrinti gripo kontrolės priemones, siekiant užkirsti kelią hospitalinių infekcijų plitimui.	Šiaulių rajono ASPI	
66.	Teikti metodinę pagalbą ASPI pandeminio gripo diagnostikos, gydymo ir infekcijų kontrolės klausimais.	NVSC Šiaulių departamentas	
VISUOMENĖS INFORMAVIMAS IR KEITIMASIS INFORMACIJA			
67.	Nustatyti tikslines grupes, kurioms būtų perduodama pagrindinė informacija apie gripo epidemiologinę situaciją, prevencines priemones Šiaulių rajone.	ŠRSA	
68.	Atnaujinti informacinę medžiagą žiniasklaidai, visuomenei, sveikatos ir kitiems sektoriams.	NVSC Šiaulių departamentas	Įsakymo Nr. V-58 7.4 papunktis.
69.	Teikti informaciją ULAC apie gripo epidemiologinę situaciją Šiaulių rajone.	NVSC Šiaulių departamentas	Įsakymo V-58 7.2 papunktis.
70.	Reguliariai teikti naujausią informaciją apie gripo epidemiologinę situaciją pasaulyje ir ligos pobūdį įstaigoms, kurios būtų įtrauktos į pandemijos valdymą, bei visuomenei.	ŠRSA, NVSC Šiaulių departamentas	
4 ETAPAS Nustatomi nedideli grupiniai susirgimai, sukelti naujo gripo viruso potipio, tačiau infekcijos plitimas labai ribotas ir tai rodo, kad virusas nėra gerai prisitaikęs žmonių populiacijoje. Europos Sąjungos šalyse narėse žmonės neužsikrėtę, bet didėja infekcijos įvežimo arba pasireiškimo Europos Sąjungos šalyse narėse pavojus.			
PLANAVIMAS IR KOORDINAVIMAS			
71.	Tikslinti pasirengimo gripo pandemijai plane numatytus veiksmus.	ŠRSA	
SITUACIJOS STEBĖJIMAS IR VERTINIMAS			
72.	Sustiprinti gripo epidemiologinę priežiūrą Šiaulių rajone ir rizikos asmenų grupėse (atvykstančių iš ligos paveiktų šalių ir t. t.).	NVSC Šiaulių departamentas	
73.	Teikti informaciją apie nustatytus naujo gripo viruso potipio sukeltus gripo atvejus arba grupinius susirgimus teisės aktų nustatyta tvarka.	NVSC Šiaulių departamentas, Šiaulių rajono ASPI	
74.	Jei būtina, papildyti priemones, vykdomas nuo 1 etapo bei	ŠRSA	

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingi vykdytojai	Pastabos
	numatyti infekcijos plitimo kontrolės stiprinimui reikalingus išteklius.		
PREVENCIJA IR LOKALIZAVIMAS			
75.	Įvertinti informaciją apie pandeminės gripo vakcinos gamybą ir galimybes mūsų šaliai ją įsigyti, numatyti veiksmus pagal du scenarijus: pandeminės gripo vakcinos nėra ir pandeminės gripo vakcinos kiekis nepakankamas.	ŠRSA, NVSC Šiaulių departamentas	
76.	Įvertinti pasirengimą operatyviai panaudoti turimas antivirusinių vaistų, skirtų gripo gydymui ir profilaktikai, atsargas.	ŠRSA, NVSC Šiaulių departamentas, Šiaulių rajono ASPI	
SVEIKATOS SISTEMOS ATSAKAS			
77.	Visus besikreipiančius į asmens sveikatos priežiūros įstaigas vertinti kaip galimai sergančius naujo potipio gripo viruso atmaina. Skubiai informuoti NVSC įtarus naujo potipio gripo viruso atvejį.	Šiaulių rajono ASPI	
78.	Patikrinti sveikatos priežiūros sistemos pasirengimą darbui esant dideliame ligonių srautui.	ŠRSA savivaldybės gydytojas, Šiaulių rajono ASPI	
79.	Įvertinti pacientų izoliavimo (lovų skaičius, rezervas) ir priežiūros galimybes.	ŠRSA savivaldybės gydytojas, VšĮ Kuršėnų ligoninė	
80.	Pasirengti teikti pirminės sveikatos priežiūros įstaigų paslaugas patalpose ir pacientų namuose esant darbuotojų trūkumui (iki 30 proc.).	Šiaulių rajono ASPI	
81.	Pasirengti ASPI hospitalizuoti sergančiuosius gripu.	Šiaulių rajono ASPI	
82.	Įvertinti asmeninių apsaugos ir infekcijų kontrolės priemonių ASPI atsargas.	Šiaulių rajono ASPI	Įsakymo Nr. V-719.
VISUOMENĖS INFORMAVIMAS IR KEITIMASIS INFORMACIJA			
83.	Teikti informaciją visuomenei apie gripo viruso plitimą nuo žmogaus žmogui profilaktiką bei vykdomas priemones reaguojant į protrūkius.	NVSC Šiaulių departamentas	
84.	Parengti visuomenės ugdymo gripo profilaktikos klausimais medžiagą ir priemones, atsižvelgiant į ULAC informaciją.	NVSC Šiaulių departamentas	
85.	Informuoti suinteresuotas žinybas apie gripo epidemiologinę situaciją Šiaulių rajone.	NVSC Šiaulių departamentas	
86.	Informuoti ASPI, globos įstaigas apie infekcijos kontrolės priemones.	NVSC Šiaulių departamentas	

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingi vykdytojai	Pastabos
5 ETAPAS			
Užkratas plinta didesnėse žmonių grupėse, jo paplitimas lokalus, gripo virusas geriau prisitaikęs žmonių populiacijoje. Didelė gripo pandemijos rizika. Lokalizuoti protrūkiai ne Europos valstybėse, bet nepatvirtinta, kad infekcija plinta tarptautiniu mastu. Didėja infekcijos įvežimo arba pasireiškimo Europos Sąjungoje rizika.			
PLANAVIMAS IR KOORDINAVIMAS			
87.	Peržiūrėti turimus išteklius ir pajėgumus, reikalingus gripo valdymui ar lokalizavimui, bei jų padidinimas.	ŠRSA	
88.	Užtikrinti ASPI (įskaitant intensyvios terapijos, greitosios medicinos pagalbos įstaigų), visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų, avarinių tarnybų, policijos ir savivaldybės institucijos bei kitų gyvybiškai svarbių tarnybų pasirengimą gripo pandemijai.	ŠRSA, įstaigų vadovai	
89.	Organizuoti pandeminio gripo viruso plitimą stabdančių priemonių atlikimą.	ŠRSA, NVSC Šiaulių departamentas	
SITUACIJOS STEBĖJIMAS IR VERTINIMAS			
90.	Įgyvendinti gripo pandemijos pavojaus periodo 2–4 etapuose numatytus veiksmus.	Visi atsakingi vykdytojai	
91.	Sustiprinti gripo epidemiologinę priežiūrą Šiaulių rajone. Esant padidintai gripo plitimo rizikai – informuoti ULAC.	NVSC Šiaulių departamentas	
PREVENCIJA IR LOKALIZAVIMAS			
92.	Planuoti pandeminio gripo vakcinos paskirstymą, pasirengti masiniam žmonių skiepijimui (personalo mokymas, atitinkamos informacijos rengimas).	Šiaulių rajono ASPI, NVSC Šiaulių departamentas	
93.	Peržiūrėti ir esant reikalui koreguoti pandeminę gripo vakcina skiepijamų prioritetinių grupių sąrašą, pagal SAM nustatytą tvarką.	ASPI, NVSC Šiaulių departamentas	
94.	Svarstyti antivirusinių vaistų panaudojimo galimybes, esant poreikiui keisti prioritetinių grupių sąrašą, pagal SAM nustatytą tvarką.	ŠRSA savivaldybės gydytojas, ASPI, NVSC Šiaulių departamentas	
SVEIKATOS SISTEMOS ATSAKAS			
95.	Numatyti mirusiųjų laidojimo, esant didesniai nei įprasta mirštamumui, priemonės administracinėje teritorijoje.	ŠRSA	
96.	Pateikti atnaujintą gripo atvejo apibrėžimą, atnaujintą gripo atvejų nustatymą, gydymą ir algoritmus visuomenės ir asmens sveikatos priežiūros darbuotojams.	NVSC Šiaulių departamentas	

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingi vykdytojai	Pastabos
97.	Taikyti infekcijos kontrolės priemonės pagal PSO rekomendacijas.	Šiaulių rajono ASPI	
98.	Patikrinti Plane numatytas sveikatos sistemos atsako priemones visuose lygiuose, pasirengimą masinei hospitalizacijai, ligonių izoliacijai ir gydymui.	ŠRSA	
99.	Apmokyti asmens sveikatos priežiūros darbuotojus atpažinti pavienius ir grupinius pandemio gripo atvejus.	NVSC Šiaulių departamentas, ASPI	
VISUOMENĖS INFORMAVIMAS IR KEITIMASIS INFORMACIJA			
100.	Įvertinti turimą informaciją ir informuoti visuomenę apie bendrąsias prevencijos priemones.	ŠRSA, NVSC Šiaulių departamentas	
101.	Informuoti visuomenę apie priemones, kurios gali būti aktualios pandemijos metu (prioritetų keitimas, judėjimo apribojimas, svarbiausių produktų trūkumas ir t. t.).	ŠRSA	
GRIPŲ PANDEMIJA			
6 ETAPAS (1 ir 2 lygiai)			
Sustiprėja ir nuolat plinta naujas gripo viruso potipis bendroje populiacijoje. Šis etapas Europos Komisijos papildomai skirstomas į 4 lygius: 1-asis lygis, kai nė vienoje Europos Sąjungos šalyje narėje nėra patvirtintų žmogaus užsikrėtimo pandemio gripo virusu atvejų; 2-asis lygis, kai bent vienoje Europos Sąjungos šalyje narėje yra vienas ar daugiau patvirtintų žmogaus užsikrėtimo pandemio gripo virusu atvejų.			
PLANAVIMAS IR KOORDINAVIMAS			
102.	Metodiškai vadovauti ASPI diegiant ir vertinant atsako į gripo pandemiją intervencines priemones.	ŠRSA	
SITUACIJOS STEBĖJIMAS IR VERTINIMAS			
103.	Tęsti sustiprintą gripo epidemiologinę priežiūrą.	NVSC Šiaulių departamentas	
PREVENCIJA IR LOKALIZAVIMAS			
104.	Organizuoti aprūpinimą antivirusiniais vaistais.	ŠRSA, Šiaulių rajono ASPI	
SVEIKATOS SISTEMOS ATSAKAS			
105.	Pristatyti pandemio gripo vakcinas į ASPI iš Ekstremalių sveikatai situacijų centro, jas tinkamai saugoti ir naudoti.	Šiaulių rajono ASPI	Informacija apie gautų vakcinų kiekį perduodama NVSC Šiaulių departamentui
106.	Taikyti infekcijos plitimo tarp sergančiųjų asmenų kontrolės priemones, vadovautis Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro ir Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijomis.	Šiaulių rajono ASPI	
107.	Užtikrinti, kad sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojai, tinkamai mokėtų naudotis asmeninėmis apsaugos priemonėmis.	Šiaulių rajono ASPI	

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingi vykdytojai	Pastabos
<i>VISUOMENĖS INFORMAVIMAS IR KEITIMASIS INFORMACIJA</i>			
108.	Teikti naujausią informaciją apie pandeminio gripo plitimą paveiktose šalyse ir būtinas profilaktikos ir kontrolės priemonės: žiniasklaidai, visuomenei, specialistams.	NVSC Šiaulių departamentas	
109.	Informuoti visuomenę apie priemones, kurios priklausomai nuo situacijos gali pasikeisti ar būti vykdomos, t. y. sveikatos priežiūros paslaugų teikimo prioritetų nustatymas, gyventojų judėjimo šalyje ir už jos ribų apribojimas, gyvybiškai svarbių produktų trūkumo mažinimas ir kt.	ŠRSA	
6 ETAPAS (3 lygis)			
Bent vienoje Europos Sąjungos šalyje narėje patvirtintas pandeminio gripo viruso protrūkis			
<i>PLANAVIMAS IR KOORDINAVIMAS</i>			
110.	Visų priemonių, numatytų Plane, taikymas ir koordinavimas.	Visi atsakingi vykdytojai	
<i>SITUACIJOS STEBĖJIMAS IR VERTINIMAS</i>			
111.	Stebėti gripo epidemiologinę situaciją Šiaulių rajone, naudojant sustiprintą gripo epidemiologinę priežiūrą ir atvejo epidemiologinio tyrimo duomenis, nustatyti pirminius atvejus, sąlytį turėjusius asmenis ir geografinį ligos paplitimą.	NVSC Šiaulių departamentas	
112.	Įvertinti pandeminio gripo stebėseną ir jo poveikį: sergamumas, mirštamumas, praleistų dėl ligos dienų skaičius, sveikatos priežiūros darbuotojų ir kitų svarbių sričių darbuotojų skaičius, sveikatos priežiūros sistemos ištekliai, lovdieniai, priėmimo skyrių apkrova, alternatyvios sveikatos priežiūros priemonių panaudojimo galimybės, lavoninių talpa.	ŠRSA	
113.	Įvertinti turimus išteklius, reikalingus ekstremalios situacijos valdymui ir numatyti jų poreikį.	ŠRSA	
114.	Įvertinti gydymo ir atsako priemonių panaudojimą bei poveikį (vakcinų ir antivirusinių vaistų efektyvumas ir saugumas, viruso atsparumas vaistams, nemedikamentinių priemonių panaudojimas ir kt.).	NVSC Šiaulių departamentas, Šiaulių rajono ASPI	
<i>PREVENCIJA IR LOKALIZAVIMAS</i>			
115.	Taikyti Plane numatytas sveikatos priežiūros teikimo	Šiaulių rajono ASPI	

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingi vykdytojai	Pastabos
	priemonės paveiktose teritorijose.		
SVEIKATOS SISTEMOS ATSAKAS			
116.	Sekti sveikatos sistemos būklę, esant reikalui organizuoti būtinas priemones.	ŠRSA savivaldybės gydytojas	
117.	Paskirstyti papildomus žmogiškuosius išteklius.	ŠRSA savivaldybės gydytojas, Šiaulių rajono ASPI	
118.	Pradėti skiepėjimus pandemine gripo vakcina, atsižvelgiant į SAM numatytus prioritetus ir vakcinų išteklius.	Šiaulių rajono ASPI	
119.	Teikti medicininės ir nemedicininės paslaugas pacientams, gydomiems alternatyviose, sveikatos priežiūros sistemai nepriklausančiose, patalpose (pvz., socialinės globos įstaigose) perprofiluojant ir pritaikant patalpas gripu sergančių asmenų gydymui.	Šiaulių rajono ASPI, socialinės globos įstaigos	
120.	Teikti psichologinę ir socialinę paramą sveikatos priežiūros darbuotojams, nukentėjusiems asmenims ir bendruomenėms.	Sveikatos ir socialinės priežiūros įstaigos	
VISUOMENĖS INFORMAVIMAS IR KEITIMASIS INFORMACIJA			
121.	Numatyti informacijos teikimo mastą.	ŠRSA, NVSC Šiaulių departamentas	
6 ETAPAS (4 lygis) Europos sąjungos šalyse narėse dideliu mastu išplinta pandeminis gripas Vykdyti ankstesniame lygyje numatytas priemones Vykdyti ankstesniame lygyje numatytas priemones			
SITUACIJOS STEBĖJIMAS IR VERTINIMAS			
122.	Nustatyti išteklių poreikį galimoms artėjančioms gripo pandemijos bangoms.	Šiaulių rajono ASPI, gyvybiškai svarbios tarnybos	
123.	Sustiprinti pandemio gripo epidemiologinės priežiūros vykdymą, siekiant iš anksto numatyti artėjančią gripo pandemijos bangą.	NVSC Šiaulių departamentas	
PREVENCIJA IR LOKALIZAVIMAS			
124.	Įvertinti ir numatyti atsargų poreikį kitoms gripo pandemijos bangoms.	Šiaulių rajono ASPI, gyvybiškai svarbios tarnybos	
125.	Įvertinti vakcinacijos mastą, veiksmingumą ir saugumą.	NVSC Šiaulių departamentas, Šiaulių rajono ASPI	
SVEIKATOS SISTEMOS ATSAKAS			
126.	Užtikrinti viršvalandžius dirbančių sveikatos priežiūros darbuotojų poilsio laiką.	Šiaulių rajono ASPI	

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingi vykdytojai	Pastabos
127.	Papildyti medicininės atsargas, atnaujinti būtinuosius reikmenis ir paslaugas.	Šiaulių rajono ASPI	
128.	Peržiūrėti ir atnaujinti pasirengimo gripo pandemijai planus (priemonių planą), numatant kitą pandemijos bangą.	Visi atsakingi vykdytojai	
129.	Tęsti vakcinaciją vadovaujantis Plane numatytais prioritetais ir turimomis atsargomis.	Šiaulių rajono ASPI, gyvybiškai svarbios tarnybos	
VISUOMENĖS INFORMAVIMAS IR KEITIMASIS INFORMACIJA			
130.	Informuoti visuomenę apie galimą artėjančią kitą pandemijos bangą ir būtinas profilaktikos ir kontrolės priemones.	NVSC Šiaulių departamentas	
Periodas tarp pandemijos bangų			
PLANAVIMAS IR KOORDINAVIMAS			
131.	Nustatyti papildomų išteklių poreikį galimoms artėjančioms gripo pandemijos bangoms.	ŠRSA	
SITUACIJOS STEBĖJIMAS IR VERTINIMAS			
132.	Nustatyti epidemiologinės priežiūros ir kontrolės priemones, ruošiantis artėjančiai pandemijos bangai.	ŠRSA savivaldybės gydytojas, NVSC Šiaulių departamentas, Šiaulių rajono ASPI	
133.	Nuolat teikti naujausią informaciją apie situaciją pasaulyje ir Lietuvoje.	NVSC Šiaulių departamentas	
134.	Vykdyti sustiprintą pandeminio gripo epidemiologinę priežiūrą, siekiant iš anksto numatyti artėjančią gripo pandemijos bangą.	NVSC Šiaulių departamentas, Šiaulių rajono ASPI	
PREVENCIJA IR LOKALIZAVIMAS			
135.	Įvertinti vakcinacijos mastą, peržiūrėti ir, jei būtina, atnaujinti rekomendacijas; pradėti skiepyti anksčiau dėl plane numatytų prioritetų ar kitų priežasčių neskiepytus asmenis.	ŠRSA, Šiaulių rajono ASPI, NVSC Šiaulių departamentas	
SVEIKATOS SISTEMOS ATSAKAS			
136.	Papildyti medicininės atsargas, atnaujinti ir pasirūpinti būtinosiomis asmens apsaugos priemonėmis.	Šiaulių rajono ASPI	
137.	Numatant kitą pandemijos bangą, patikrinti ir esant poreikiui atnaujinti pasirengimo gripo pandemijai planus (priemonių planus).	ŠRSA	
138.	Tęsti vakcinaciją, vadovaujantis planuose numatytais	Šiaulių rajono ASPI, NVSC	

Eil. Nr.	Priemonė	Atsakingi vykdytojai	Pastabos
	prioritetais ir atsižvelgiant į turimas atsargas.	Šiaulių departamentas	
139.	Įvertinti informacijos sklaidą, apžvelgti įgytą patirtį.	ŠRSA, NVSC Šiaulių departamentas, Šiaulių rajono ASPI	
140.	Informuoti visuomenę apie galimą artėjančią kitą pandemijos bangą.	ŠRSA, NVSC Šiaulių departamentas	

Šiaulių rajono savivaldybės
pasirengimo gripo pandemijai
veiksmų plano
2 priedas

**ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ GALIMYBĖS APTARNAUTI SERGANČIUS ŠIAULIŲ RAJONO GYVENTOJUS
GRIPO PANDEMIJOS METU**

ASPI pavadinimas	Adresas	Atsakingas asmuo	Kontaktinis telefonas, el. paštas
Pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigos			
Viešoji įstaiga Šiaulių rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	J. Basanavičiaus g. 6 LT-81183 Kuršėnai, Šiaulių r.	Rolandas Freimonas	+370 678 47147 El. p. rolandas.freimonas@siauliurpspc.lt
Viešoji įstaiga Šiaulių rajono Gruzdžių ambulatorija	S. Dariaus ir S. Girėno g. 19A Gruzdžių mstl., Šiaulių rajonas	Zita Jablonskienė	+370 686 70204 El. p. gruzd.ambulat@gmail.com
Stacionarios sveikatos priežiūros įstaigos			
Viešojo įstaiga Respublikinė Šiaulių ligoninė	V. Kudirkos g. 99 LT-76321, Šiauliai	Viešosios įstaigos Respublikinės Šiaulių ligoninės medicinos direktorė Vaiva Makštutienė	Tel. (8 41) 52 51 66 +370 686 70558 El. p. info@siauliuligonine.lt El. p. vaiva.makstutiene@siauliuligonine.lt
Stacionarinės palaikomojo gydymo ir socialinės globos įstaigos, kuriose gripo pandemijos laikotarpiu galėtų būti teikiamos stacionarinės paslaugos			
Viešoji įstaiga Kuršėnų ligoninė	J. Basanavičiaus g. 10 LT-81183 Kuršėnai, Šiaulių r.	Renata Noreikaitė	Tel. (8 41) 58 14 51 El. p. info@kursenai-medicina.lt

PANDEMINIO GRIPO VAKCINOS PASKIRTIMO IR SKIEPIJIMO APRAŠAS

1. Atsižvelgiant į tai, kad pasiskiepijus sezonine gripo vakcina sumažėja rizika susirgti gripu ar persirgti sunkiomis gripo formomis ir prarasti darbingumą, darbdaviai privalo užtikrinti darbuotojų paskiepimą sezonine gripo vakcina vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. spalio 14 d. įsakymu Nr. V-716 „Dėl Darbuotojų, kurie skiepijami darbdavio lėšomis, profesijų ir pareigybių sąrašo patvirtinimo“.

2. Centralizuotai nupirktų vakcinų pristatymas iš Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremaliųjų sveikatai situacijų centro į Šiaulių rajoną, jų saugojimas, išdavimas ir apskaita organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2009 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. V-511 „Dėl Pandeminės ir prepanდeminės gripo vakcinos laikymo, paskirstymo, transportavimo, skiepijimo organizavimo, skiepijimo stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo“.

3. Už gripo vakcinų pristatymą į asmens sveikatos priežiūros įstaigas, jų saugojimą, gyventojų vakcinaciją, apskaitą ir informacijos perdavimą NVSC Šiaulių departamentui atsako šių įstaigų vadovai.

4. Skiepijimai atliekami VšĮ Šiaulių rajono pirminės sveikatos priežiūros centre ir VšĮ Šiaulių rajono Gruzdžių Ambulatorijoje.

5. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. V-990 „Dėl gyventojų grupių, kurios prioriteto tvarka bus skiepijamos valstybės biudžeto lėšomis įsigyta pandeminio gripo vakcina, nustatymo“ prasidėjus gripo pandemijai, esant ribotam pandeminės gripo vakcinos kiekiui, Šiaulių rajone pirmiausiai nemokamai bus skiepijami:

5.1. sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojai;

5.2. visi asmenys nuo 6 mėnesių amžiaus, sergantys lėtinėmis ligomis (lėtinėmis kvėpavimo sistemos, širdies – kraujagyslių sistemos, metabolinėmis ligomis) ir asmenys, kuriems nustatyta imunodeficitinė būklė);

5.3. nėščios moterys.

6. Paskiepijus prioritetinei grupei priklausančius asmenis, toliau būtų skiepijami visi asmenys, kuriems rekomenduojama skiepytis.

7. Už pandeminio gripo vakcinų saugojimą asmens sveikatos priežiūros įstaigose, gyventojų vakcinaciją, pasirengimą teikti papildomas būtinas vakcinavimo paslaugas ir jų teikimą skiepų kabinetuose, mokyklose, kitose švietimo ir ugdymo įstaigose bei atsiskaitymą už panaudotas vakcinos dozes atsako šių įstaigų vadovai.

Šiaulių rajono savivaldybės
pasirengimo gripo pandemijai
veiksmų plano
4 priedas

GRIPO PROFILAKTIKOS IR KONTROLĖS PRIEMONĖS

Šiaulių rajono savivaldybės administracija, Šiaulių rajone esančios institucijos, įstaigos ir kiti ūkio subjektai teikia informaciją darbuotojams apie gripo profilaktikos ir kontrolės priemones.

Darbuotojų informavimas

Darbuotojai turi būti supažindinti su Subjekto pasirengimo gripo pandemijai planu bei žinoti gripo plitimo būdus ir apsisaugojimo nuo gripo plitimo priemones. Darbuotojai nuolat turi būti skatinami skiepytis nuo sezoninio gripo, o kai įmanoma – ir nuo pandeminio gripo. Į komandiruotes vykstantiems darbuotojams rekomenduotina žinoti gripo epidemiologinę situaciją tose šalyse ar vietovėse, į kurias vykstama. Darbuotojai turi būti raginami darbo vietose turėti asmens higienos reikmenų (servetėlių, priemonių rankoms plauti). Skelbimams skirtose ir kitose darbuotojams ir lankytojams gerai matomose vietose rekomenduojama pateikti atmintines, kitokios rašytinės ar vaizdinės medžiagos kosėjimo ir čiaudėjimo etiketo bei rankų higienos, saugaus atstumo laikymosi ir kitais gripo prevencijos klausimais. Darbuotojai taip pat turi būti informuoti, kaip elgtis susirgus gripu, turėti atmintines. Priemonių plane numatyti asmenis, atsakingus už darbuotojų informavimą pasirengimo klausimais. Informavimo apie gripo epidemiologinę situaciją šalyse ir vietovėse, į kurias vyksta komandiruojami Subjekto darbuotojai, klausimais rekomenduojama kreiptis į Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Šiaulių departamentą.

Darbuotojų skiepijimas sezonine ir pandemine gripo vakcina

Skiepijimas pandeminio gripo vakcina – svarbi prevencijos priemonė, tačiau šiuolaikinės technologijos leistų pagaminti pakankamą pandeminio gripo vakcinos kiekį ne anksčiau kaip per šešis mėnesius. Yra tikimybė, jog net pradėjus pandeminės vakcinos gamybą šalys, kurios pačios negamina vakcinų, negalės gauti vakcinos pirmosios pandemijos bangos metu dėl to, kad vakcinos gamybos įmonių pajėgumai riboti. Skiepijimas sezonine gripo vakcina sumažina dvigubos (sezoninio ir pandeminio gripo viruso atmainos sukeltos) infekcijos galimybę. Įrodyta, kad skiepijimas sezonine gripo vakcina mažina sveikatos priežiūros ir laikinojo nedarbingumo išlaidas, gripo komplikacijų skaičių. Subjektai sudaro ir kasmet iki rugsėjo mėnesio atnauja darbuotojų, sutinkančių skiepytis nuo sezoninio ir pandeminio gripo, sąrašus. Šie sąrašai pridedami prie Subjekto pasirengimo gripo pandemijai plano (priemonių plano). Rekomenduojama iš anksto sudaryti su asmens sveikatos priežiūros įstaigomis sutartis dėl darbuotojų skiepijimo Subjekto lėšomis.

Gripo profilaktika antivirusiniais vaistais

Gripo profilaktika antivirusiniais vaistais paprastai taikoma asmenims, kurių dėl alergijos gripo vakcinai ar kitų priežasčių negalima paskiepyti, taip pat asmenims, kurie priklauso šioms grupėms:

- medicinos pagalbą teikiantys darbuotojai, turėję ar galintys turėti sąlytį su įtariamais sergant ar sergančiais pandeminiu gripu pacientais;

- suaugusieji ir vyresni nei 6 mėn. vaikai, sergantys lėtinėmis širdies ir kraujagyslių, plaučių ligomis, medžiagų apykaitos arba (ir) inkstų ligomis arba (ir) kuriems yra nustatyta imunodeficitinė būklė;

- vyresni nei 6 mėn. vaikai, nuolat vartojantys aspiriną;
- asmenys, slaugomi globos ir slaugos įstaigose, šių įstaigų darbuotojai;
- 65 m. ir vyresni asmenys;
- darbuotojai, kuriems pasireiškė gripo požymiai.

Subjektai, pageidaujantys savo lėšomis įsigyti darbuotojų profilaktikai skiriamų antivirusinių vaistų, sudaro darbuotojų, kurie sutinka, kad jiems ši profilaktika būtų taikoma, sąrašus. Šie sąrašai pridedami prie Subjekto pasirengimo gripo pandemijai plano (priemonių plano). Esant galimybei, Subjektai kaupia savo darbuotojų profilaktikai skirtų antivirusinių vaistų atsargas. Dėl vaistų vartojimo gripo profilaktikai būtina pasitarti su gydytoju arba vaistininku.

Šiaulių rajono savivaldybės
pasirengimo gripo pandemijai
veiksmų plano
5 priedas

GRIPU VIRUSO PLITIMĄ RIBOJANČIOS PRIEMONĖS

Kosėjimo ir čiaudėjimo etiketo bei rankų higienos laikymasis

Gripo virusas paprastai plinta oro lašeliniu būdu. Čiaudint ar kosint susidarantys lašeliai patenka ant virusui imlių žmonių viršutinių kvėpavimo takų gleivinės. Užkratas taip pat gali būti perduodamas per kontaktą su kvėpavimo takų išskyromis (pvz., liečiant daiktus arba paviršius, kuriuose yra virusas, ir po to liečiant savo akis, nosį ar burną). Suaugusieji paprastai gali užkrėsti kitus žmones vieną dieną prieš gripo simptomų pasireiškimą ir iki septynių dienų nuo simptomų pradžios. Vaikai gali užkrėsti kitus dešimt ir daugiau dienų nuo simptomų atsiradimo. Kosėjimo ir čiaudėjimo etiketas bei rankų higiena – paprastos ir efektyvios priemonės, sumažinančios gripo viruso plitimą.

Kosėjimo ir čiaudėjimo etiketo taisyklės:

- kosint ar čiaudint, būtina užsidengti burną ar nosį su nosine (geriau vienkartinę), nosisukti;
- jei nosinės nėra – kosėti ar čiaudėti į drabužius, kurie nekontaktuos su atvira ranka ir veiks kaip oro filtras (į alkūnės link, skverną).
- neužsidengti burnos ar nosies delnu;
- nosiai valyti ar išsišnypšti naudoti vienkartinės nosines, jas panaudojus išmesti į šiukšlių dėžę ir nedelsiant nusiplauti rankas;
- nekosėti ir nečiaudėti kitų žmonių draugijoje – išeiti į kitą vietą;
- neiškvėpti oro į kito žmogaus pusę;
- vengti kontakto su didelės gripo komplikacijų rizikos grupės žmonėmis: mažais vaikais, nėščiosiomis, pagyvenusiais ligotais žmonėmis;
- sveikas asmuo, atsidūręs kito asmens kosėjimo ar čiaudėjimo zonoje, turėtų nuo jo pasitraukti, trumpam sulaukyti kvėpavimo.

Rankų higienos taisyklės:

- plauti rankas kuo dažniau;
- plauti rankas prieš valgį;
- plauti rankas palietus galimai užkrėstą daiktą;
- vengti liesti durų rankenas, turėklus ir kitus daiktus, kurie galėjo būti liečiami kitų žmonių;
- vengti kontakto su daiktais, kuriais keičiamasi (pinigais, bilietais ir kt.): mūvėti pirštines, atsiskaityti taip, kad nereikėtų grąžos, atsiskaityti mokėjimo kortele, naudotis ne vienkartiniais, o daugkartiniais transporto bilietais;
- palietus galimai užkrėstą daiktą, neliesti rankomis savo nosies ar burnos, netrinti akių;
- jei rankos suterštos kvėpavimo takų išskyromis, jos plaunamos muilu ir vandeniu;
- jei nėra galimybės nusiplauti rankų, jas galima valyti rankų antiseptiku.
- įstaigoje prie kriauklių (praustuvų) turi būti rankų plovimo priemonių.

Saugaus atstumo laikymasis

Didžiausią galimybę užsikrėsti gripu turi žmonės, esantys iki 1 metro atstumu nuo sergančio gripu asmens. Todėl reikia kiek įmanoma stengtis, kad darbuotojai laikytųsi didesnio nei 1 m atstumo vieni nuo kitų. Gripo pandemijos sąlygomis tikslinga riboti susirinkimų ir asmeninių susitikimų skaičių, pirmenybę

teikti bendravimui telefonu ir kitomis ryšio priemonėmis. Patartina vengti rankų paspaudimų, bučinių, kitų fizinių kontaktų, socialinių ir religinių ritualų, kurių metu liečiamasi prie kitų žmonių arba daugelio žmonių liečiamų daiktų. Darbdaviai turi sudaryti tokias darbo sąlygas, kad nėsčios darbuotojos ir darbuotojai, kurie serga lėtinėmis ligomis, gripo pandemijos metu nevykdytų funkcijų, susijusių su tiesioginiu kontaktu su gripu užsikrėtusiais asmenimis. Rekomenduojama darbo vietose daryti dirbtines užtvaras iš stiklo, plastiko ar kitų medžiagų saugiam atstumui užtikrinti.

Individualių asmens apsaugos priemonių naudojimas

Individualiosios apsaugos priemonės gripo pandemijos metu naudojamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2008 m. liepos 31 d. įsakymu Nr. V-719 „Dėl Būtinųjų asmens apsaugos priemonių, skirtų apsisaugoti nuo kvėpavimo takų virusinių infekcijų, sąrašo patvirtinimo“. Subjektuose, kurių veikla nesusijusi su tiesioginiu darbuotojų kontaktu su asmenimis, užsikrėtusiais gripu ar dažniais kontaktais su žmonėmis, kai atstumas tarp žmonių būna mažesnis nei 1 m, pandeminio gripo plitimo tarp darbuotojų tikimybė nėra didelė. Tačiau tokiems Subjektams rekomenduojama pasirūpinti, kad kosintys ir / ar čiaudintys asmenys dėvėtų medicinines kaukes. Subjektų, kurie būtini viešajam saugumui ir būtiniausiems visuomenės poreikiams tenkinti, darbuotojai, pagal atliekamo darbo pobūdį susiduriantys su dideliu žmonių skaičiumi, turi būti aprūpinti medicininėmis kaukėmis ir, galimybei esant, daleles filtruojančiais respiratoriais su 95 proc. ar didesnio efektyvumo filtru. Respiratoriai turi atitikti LST EN 143 ir LST EN 149 reikalavimus, o medicininės kaukės – LST EN 14683 reikalavimus. Darbdaviai turi užtikrinti, kad darbuotojai, kurie turi kontaktą su šiukšlėmis ar kitomis medžiagomis, kuriose gali būti panaudotų nosinių, servetėlių ar kitų asmens higienos priemonių, gripo pandemijos metu minėtas medžiagas tvarkytų dėvėdami apsauginius akinius, medicininę kaukę ir mūvėdami gumines pirštines. Patartina naudoti ir kitas apsaugos priemones (veido skydelius, kaklo uždangas), taip pat įrankius, kurie leidžia išvengti rankų kontakto su tvarkomomis medžiagomis. Subjektai privalo turėti tokį individualių apsaugos priemonių kiekį, kad jų užtektų visiems darbuotojams, kuriems jas būtina turėti pagal atliekamo darbo pobūdį.

Tinkamas elgesys susirgus gripu

Gripo pandemijos metu, kai gydymo įstaigos perpildytos, tikslinga, kad asmenys, kurių gyvybei pavojus negresia ir kuriems nebūtina gauti dokumentą, pateisinantį neatvykimo į darbą priežastis, gydytųsi namuose, apie susirgimą telefonu pranešę pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigai, prie kurios yra prisirašę, ir nesilankytų pirminės sveikatos priežiūros įstaigose, nekviestų į namus šeimos gydytojų. Prireikus konsultacijos rekomenduojama kreiptis į gydymo įstaigą arba sveikatos priežiūros specialistą telefonu arba kitomis nuotolinio ryšio priemonėmis.

Asmenims, kuriems pasireiškė gripo simptomai, rekomenduojama:

- būti namuose iki gripo simptomų pabaigos, daug gulėti;
- vartoti daug skysčių (vengti turinčių alkoholio, kofeino);
- nepriimti svečių;
- turėti termometrą, skysčių, maisto, servetėlių ir kitų asmens higienos priemonių (rekomenduojama šiais daiktais apsirūpinti iki gripo pandemijos pradžios, paskelbus jos grėsmę);
- turėti paracetamolio ar kitų vaistų, kurių sudėtyje yra acetominofeno;
- dažnai vėdinti ir valyti patalpas.

Elgesio karščiuojant rekomendacijos:

- nebūtina mažinti temperatūros vaistais, kai ji yra mažesnė nei 39 °C;
- karščiuojant netikslinga stipriai apsikloti, tai sumažina kūno šilumos apykaitą;
- aspiriną (acetilsalicilo rūgštį) karščiuojant vartoti nerekomenduojama;

- temperatūrai mažinti siūlytina vartoti vaistus, kurių sudėtyje yra acetominofeno (paracetamolį ar panašius).

Sergančiojo gripu namuose taikytinos infekcijos plitimo prevencijos priemonės:

- kosėjimo ir čiaudėjimo etiketas bei rankų higiena;
- ligonio šeimos nariai ar lankytojai po kontakto su juo turi nusiplauti rankas;
- ligonis turi naudotis atskirais valgymo ir gėrimo reikmenimis.

Gripo pandemijos metu pacientai į pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigas turėtų kreiptis karščiavimui užtrukus ilgiau nei 4–5 dienas, taip pat jei jiems būtina gauti dokumentą, pateisinantį neatvykimo į darbą priežastis. Dėl skubiosios medicinos pagalbos patartina kreiptis atsiradus krūtinės skausmui, dusuliui, stipriam vėmimui, sąmonės sutrikimams ar kitiems pavojingiems požymiams.
